

Leto XXVI.

TRGOVSKI LIST

Številka 70.

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za 1/2 leta 50 lir, za 1/4 leta 25 lir, mesečno 9 lir. Tedenska izdaja letno 50 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

CONCESSIONARIO ESCLUSIVO per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-CHIARI (Brescia).

IZKLUČNO ZASTOPSTVO ZA OGLASE iz Kr. Italije (razen za Ljubljansko pokrajino) in inozemstvo ima ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-CHIARI (Brescia).

Izhaja vsak torek in petek

Ljubljana, petek 31. avgusta 1943

Cena posamezni številki 0*80

Določitev količin krompirja, fižola in lanenega semena letine 1943,

ki se pustijo pridelovalcem za potrebe družine, za seme in za živalsko prehrano

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naslednjo odločbo:

Pridelovalcem se puščajo na razpolago naslednje količine krompirja, suhega fižola in lanenega semena kmetijske letine 1943 za potrebe družine, za seme in za živalsko prehrano, in sicer:

a) neposrednemu pridelovalcu, zanj in za vsakega člana družine, ki se pri njem vzdržuje: 120 kg krompirja in 10 kg fižola;

b) posrednemu pridelovalcu, zanj in za vsakega člana družine, ki se pri njem vzdržuje: 80 kg krompirja in 8 kg fižola;

c) za vsako svinjčje, določeno za pitanje ali za plemo: 100 kg krompirja, če se prideluje koruza, 200 kg pa, če se ne prideluje koruza;

d) za vsak hektar zemlje, ki se posadi s krompirjem 15 stotov, s fižolom 150 kg in lanom 250 kg.

Ljubljana dne 20. avgusta 1943.
Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Gen. Rihard Moizo

Tekstilni in oblačilni proizvodi — ustanovitev centralnega urada

Korporativni odbor za porazdelitev tekstilnih in oblačilnih proizvodov je bil ukinjen. Naloge in pristojnosti ukinjenega odbora so prenesene na Centralni urad za porazdelitev tekstilnih in oblačilnih proizvodov, ki se je ustanovil pri Generalnem ravnateljstvu za industrijsko potrošnjo v Ministrstvu za industrijo, trgovino in delo.

Od 1. septembra t. l. najprej se glasi brzojavni naslov omenjenega urada Uredit in od tega dne dalje se ne sme več uporabljati prejšnji brzojavni naslov »Comcordite«.

Sedež urada ostane v Via Romagna 3 Roma, kamor se morajo nasloviti vsi dopisi.

Cena skute

Prehranjevalni zavod sporoča, da je določil ceno skute v nadrobni prodaji na 20.10 lire za kg.

Seznami davčnih osnov

trgovin z bonboni in slaščicami, s puškami in trgovin z usnjem bodo razgrnjeni do 14. septembra v mestnem odpravniku v III. nadstropju magistratne hiše za vodnjakom.

Večja potrošnja tobaka v Romuniji

Monopolska uprava v Romuniji pošilja vedno bolj pomembna in vedno več daje državi dohodkov. Danes za poslušje monopolska uprava približno 75.000 sadilcev tobaka. S tobakom zasajena površina se je povečala od 20.393 ha v l. 1942 na 24.162 ha letos. Skoraj vsa proizvodnja se porabi za domačo potrošnjo, ki je zelo narasla. Zlasti se je povečala potrošnja cigaret. Cigaretnega papirja je bilo manj prodano, ker so si kadilci najbrže napravili lani velike zaloge. — Iz prodaje igralnih kart je dobila monopolska uprava lani 10.2 milijona lejev, letos pa 21.4. Lani je mogla monopolska uprava dati državi 14.3 milijarde lejev, predlani pa samo 6 milijard lejev.

Italijanska zunanja trgovina centralizirana

Ministrstvo za zunanjo trgovino in devize je že dosedaj vodilo italijansko blagovno izmenjavo ter plačilni promet z inozemstvom. Z uvedbo posebnih dovoljenj za uvoz in izvoz blaga in kapitala je moglo posredno vplivati na gospodarske odnose z inozemstvom in jih usmerjati po svoji volji. Kot izvršna organa sta mu bila na razpolago zavod za zunanjo trgovino (Istituto Nazionale per il Commercio Estero) in Devizni zavod (Istituto Nazionale per i Cambi con l'Estero). V vojni via facti omejitve individualnih činiteljev so sedaj vdolane v sistem, ki daje vodilno vlogo ministrstvu.

Z novim sistemom pa se naj ne izloča zasebna iniciativa, pač pa se naj doseže direktna odvisnost od smernic državnega gospodarstva, ki smatra zunanjo trgovino — in tudi vse gospodarske odnose z drugimi državami — kot važno polje njegovega udejstvovanja. Blagovna izmenjava z drugimi deželami naj se ne vrši več po posameznih trgovcih, ki so si na zunanjih trgih v medsebojni konkurenci, temveč po skupnih združenjih uvoznih in izvoznih firm v skladu z vsakokratnimi trgovinsko-političnimi možnostmi, a vedno pa pod kontrolo ministrstva za zunanjo trgovino in devize. Ministrstvo sklepa trgovinske pogodbe, skrbi, da so izvozni predmeti pripravljeni ter vpliva tudi na proizvodnjo in priskrbitve surovin in polfabrikatov, potrebnih za izdelavo izvoznih predmetov. Ministrstvo ima pooblastilo, da rekvirira surovine ali polfabrikate za izdelavo predmetov, katerih izvoz je zaželen. Na drugi pa je tudi ves uvoz v državo odvisen od dovoljenja ministrstva, da se morejo takoj uvožene surovine do deliti firmam za izdelavo potrebnih izvoznih predmetov. Oplemenitveni promet je torej v vseh svojih fazah urejen in nadzorovan. Sploh se morejo vse nabave iz inozemstva uporabiti le za one namene, za katere je bilo izdano uvozno dovoljenje. Samostojne odločbe razdelilnih uradov ne pridejo več v poštev.

Oskrba z živili pomeni seveda za čas prisilnega gospodarstva posebno polje. Podrejena je z zakonom ministrstvu za kmetijstvo in gozdove, ki je pristojno tudi za nabave iz inozemstva. Ta pravica je deloma omejena, ker se mora vsak tak uvoz vskladiti s sistemom blagovne izmenjave, torej okviru, ki je podan s trgovinskimi pogodbami, določenimi kontingenti in plačilnimi dogovori. Zato so dopustni dodatni nakupi živil v inozemstvu le s sodelovanjem ministrstva za zunanjo trgovino. Samo po sebi se razume, da imajo pri tem potrebe za vojsko prednost in za čas vojne ustanovljeno ministrstvo za vojno proizvodnjo bo tudi v nadalje skrbelo, da v skladu z ministrstvom za zunanjo trgovino zagotovi potrebne surovine. Prav tako pa je razumljivo, da ostane zagotovljen vpliv finančnega ministrstva na gibanje kapitala v in iz države. Te nove ureditve zunanje trgovine pa ni presojati le s stališča sedanjih

trenutnih razmer, temveč se bo vsa nova ureditev zlasti razvila po vojni. Kajti njen glavni namen je, da nastopi Italija na inozemskih trgih kot velekupec in da — po načelu do ut des — kupuje njej potrebno blago tam, kjer najde odjem za svoje blago.

Da se ta cilj gotovo doseže, predvideva zakon ustanovitev uvoznih in izvoznih konzorcijev (po blagovnih skupinah) po ministrstvu za zunanjo trgovino. Oznaka »Enti Concentratori« kaže, da se namerava osredotočiti blagovni promet z inozemstvom z zbiralnimi uvozi in izvozi. Zaenkrat je 40 takšnih združenj, v katerih morejo biti zunanje-trgovinska podjetja včlanjena. Ministrstvo je pooblašeno, da odredi ustanovitev takšnih združenj, oziroma da proglasi obstoječe proste organizacije za obvezne. Pravila in pogodbe teh združenj mora ministrstvo odobriti in njih delo nadzira ministrstvo. Samo ta združenja smeje nakupovati blago v inozemstvu in prodajati blago v inozemstvo. Nabava blaga iz Nemčije in Švice pa je dovoljena tudi posameznim trgovcem. Trgovina Italije z drugimi državami, ki se zelo ugodno razvija, potrebuje še enotne gojitve. Da se ves zunanjetrgovinski režim še bolj izpopolni, so v no-

vo ureditev vključena tudi italijanska trgovinska zastopstva v inozemstvu. Za obstoj vseh teh zastopstev (trgovski ali posameznikov), glede njih oblike, obsega in delavnosti, njih vodstva in nameščenstva ter glede njih pooblastil, pogodb in pravil je potrebna odobritev od ministrstva.

Ureditev zunanje trgovine pa ne velja le za blagovni promet z inozemstvom, čeprav je ta v ospredju zanimanja. Ministrstvo za zunanjo trgovino nadzira tudi izmenjavo vseh storitev, izkoriščanje patentov, celotni plačilni promet in gibanje kapitala med Italijo in drugimi državami. V soglasju s finančnim ministrstvom pa določa tudi carinske tarife. Kako velika pooblastila ima ministrstvo za zunanjo trgovino, da vodi gospodarske odnose z inozemstvom, se vidi iz določbe, da pripada odločitev o industrijskih conah, prostih skladiščih in pristaniščih, o dovolitvah prostih pristanišč drugim državam ter o vsem tranzitnem prometu temu ministrstvu.

Nobenega dvoma ni, da bo ministrstvo za zunanjo trgovino v bodoče odločilno vplivalo na bodoči razvoj italijanskega gospodarstva ter italijanske trgovine z inozemstvom.

(Po »Südsüd-Echo«.)

Razvoj turškega gospodarstva

Od turške vlade ustanovljena industrijska banka, t. j. Banka za delo (İş bankası), je pred kratkim objavila svoje poslovno poročilo za l. 1942. Poročilo navaja tudi mnogo podatkov o razvoju turškega gospodarstva v preteklem letu. Med drugim pravi poročilo:

Industrijska proizvodnja se je v preteklem letu vseskozi ugodno razvijala. Večina rudarskih podjetij je mogla vzdržati svojo proizvodnjo na normalni višini. Povečali pa so svojo proizvodnjo bakreni rudniki ter premogovniki. Posebno močno se je povečala proizvodnja črnega premoga. Izvrševanje raznih železniških stavbenih načrtov se je nadaljevalo. Tudi glede vodnih del so bili doseženi lepi uspehi.

Poročilo se bavi nato z državnim proračunom in pravi, da so se morali zaradi izravnave proračuna zvišati razni davki in pristojbine. Tako se je zvišal prometni davek, razni trošarinski davki, izvozna pristojbina, kolkovski davek, transportni davek, pošne pristojbine in živinski davek. Pri tem se je gledalo na to, da se niso zvišali davki v takšni meri, ki bi škodovala razvoju gospodarstva. Zaradi nujne potrebe za povečanje oboroževanja se je moral povečati tudi obtok bankovcev. Da se preprečijo slabe posledice povečane obkroga, se je z oddajo premoženja vzel del plačilnih sredstev iz obtoka.

Banka je udeležena v celi vrsti industrijskih podjetij in o tem pravi njeno poslovno poročilo naslednje: Predilnice, tkalnice in tovarne za trikotažo v Bursi, Cari-

gradu in Ankari so še nadalje pazile, da so proizvajale le dobro blago. Njih prizadevanja in nabavljanje potrebnih surovin so bila uspešna. Proizvodnja in donos tekstilnega kombinata v Malatiji sta večja kot v prejšnjem letu. Tovarna za steklo in steklenice v Pašabaču ob Bosporu je mogla kriti naročila monopolske uprave ter znatnega dela zasebnih naročil. Ker se hoče kriti vsa domača potreba, se bo steklarna znatno razširila. Če bodo novi stroji, ki so se naročili v Nemčiji, prišli pravočasno, bo mogoče do konca leta do polovice kriti tudi domačo potrebo na okenskem steklu. Za kasneje se namerava proizvodnja okenskega stekla podvojiti.

Bombažna in oljena delniška družba v Mersinu je popolnoma preuredila in tehnično izpopolnila svoje podjetje. V prejšnjih letih od banke kontrolirane premogovne družbe so danes v zvezi z začeto reorganizacijo turške premogovne industrije v likvidaciji. Tudi vsa druga koncernu Banke za delo pripadajoča podjetja so dosegla v l. 1942 dobre uspehe. Dobički podjetij, pri katerih je udeležena banka, so dosegli nad 1 milijon turških funtov. Pri tem pa niso upoštevani dobički družb, ki do konca marca še niso zaključile svojega poslovnega leta.

Izredno dobra žitna letina v Romuniji

30 let že ni bilo v Romuniji tako dobre žitne letine kot letos, pišejo romunski listi. Pšenična zrna so polna in velika. Povprečna hektolitrska teža pšenice je 80 do 82 kg s samo 1 odstotkom plevla. V Romuniji računajo, da bo letos dosegel hektarski donos, ki se je prej gibalo med 700 do 1000 kg na ha, 1000 do 1500 kg, mestoma pa celo 2500 kg. Pri računu samo 1000 kg na hektar bi se dobilo pri 3 milijonih ha posevne ploskve 3.000.000 ton pšenice. Na glavo prebivalca bi se potrebovalo 100 kilogramov in bi se torej potrebovalo za človeško prehrano 1.4 milijona ton. Za seme je potrebnih po 200 kg za ha ali skupno 600 tisoč ton. Nadaljnjih 100.000 ton bi se porabilo za krmo. Preostalo bi torej 900.000 ton ali 90.000 vagonov pšenice. Če bi se napravile tudi večje zaloge, bi vendar ostalo mnogo pšenice za izvoz. Skupno z ržjo pa bi bilo za izvoz na razpolago 1.5 milijona ton. Romuni zatrjujejo, da so vsi ti računi zelo previdni. Pri tem žetev v Transilvaniji ni všteta. Tam je bilo obdelanih s pšenico 300.000 ha. Z letošnjo letino bodo popolnoma kriti manjki donosa iz prejšnjih let.

Balkanski zavod v Budapešti

V Budapešti se je ustanovil balkanski zavod, ki naj proučuje balkanske probleme in gospodarske razvojne možnosti na Balkanu. Novi zavod naj nadaljuje delo balkanskega odbora, ki so ga sestavljali zastopniki politike, gospodarstva in znanosti. Balkanski zavod se bo bavil tudi z vprašanji bližnjega vzhoda. V septembru bo začel zavod izdajati najbrže svoje glasilo, in sicer v madžarščini in francosčini.

Namizni beležni koledarji

za leto 1944 — od Lir 4*90 za kos dalje.

Žepni koledarji za leto 1944

obseg 128 strani, fini papir, v trdi krasni vezavi od Lir 3*20 za kos dalje.

Pisemski papir in koverti v mapah. Notezi in bloki vseh vrst. Vsi galanterijski in knjigoveški izdelki. Oddelek za črtanje papirja in vseh vrst trgovskih knjig.

Prodaja samo na debelo. — Zahtevajte ponudbo oziroma obisk zastopnika z vzorci.

KARTON

d. z. o. z.

LJUBLJANA, KOLODVORSKA 3

Iz italijanskega gospodarstva

Ministrstvo za industrijo, trgovino in delo je izdalo nova določila o dobavih tipiziranih izdelkov. Z novo naredbo se ukinjata prejšnji naredbi, ki pa se nista razširile tudi na Ljubljansko pokrajino. Tipizirani tekstilni proizvodi se morejo prodajati kakor pred uveljavljanjem prejšnje naredbe, torej v okviru veljavnih določb o racioniranju tekstilnih izdelkov. Tvorničarji morajo še nadalje prijavljati svojo mesečno proizvodnjo. 20% vse proizvodnje se rezervira za izredne in nujne potrebe. Blago se more svobodno pošiljati grozistom.

V Rimu se je ustanovila družba S. T. A. B. Transportna družba Balkan-Adria z glavnico 8 milijonov lir, ki se pa more zvišati na 25 milijonov lir. Družba se je ustanovila zaradi izvajanja spoznanja, ki je bil sklenjen med Italijo in Bolgarsko, da se namreč sezida cesta, ki bi vezala pristanišči Drač in Bar s Solijo in Rušukom. Družba je sedaj dobila državno garancijo za glavnico družbe in tudi za določeno obrestovanje. Država pa si je pridržala pravico da more spremeniti višino dividende.

Arrigoni, ena najpomembnejših italijanskih družb živilske industrije, je dosegla lani pri glavnici 25 milijonov lir 7.85 milijona lir čistega dobička. Za lani bo družba izplačala 70stotno dividendo. Družba namerava zvišati svojo glavnico od 25 na 100 milijonov lir.

Letošnja letina riža v Italiji je presegla dosedaj največji pridelek riža za 200.000 stotov.

Švicarska zunanja trgovina v juliju

Odsek trgovinske statistike pri vrhovni carinski direkciji v Švici sporoča: Razvoj švicarske zunanje trgovine v juliju označuje zmanjšanje uvoza po količini in po vrednosti, do čim se je izvoz povečal. Zaradi tega razvoja se je že v juniju dosežena aktivnost švicarske zunanje trgovine povečala v juliju od 10,9 na 32 milijonov švic. frankov. Uvoz se je po vrednosti zmanjšal za 11,3 na 134,4 milijona švic. fr., do čim se je izvoz povečal za 9,8 na 166,4 milijona švic. fr. V primeri z julijem 1942 se je uvoz zmanjšal za 43,7 milijona švic. fr. Švicarski list »Der Bund« pripominja k tem podatkom, da se ne bi mogel pričakovati trajni presežek izvoza nad uvozom kot ugoden, ker bi se na ta način že itak slaba švicarska oskrba z blagom še bolj poslabšala.

Jugovzhod izdeluje pluge

V prizadevanju, da si ustanovi lastno industrijo, je turška vlada sklenila ustanovitev tovarne za kmetijske stroje ob Črnem morju. Nova tovarna bo izdelovala predvsem železne pluge, in sicer na leto do 50.000. Novi železni plugi naj nadomestijo dosedanje primitivne lesene pluge, ki jih uporabljajo anatolski kmetje že stoletja. Kako zelo je potrebna nova tovarna, se vidi iz tega, da od 2,6 milijona anatolskih kmetovalcev ima samo pol milijona modernih plugov.

Turčija je sedaj tretja jugovzhodna država, ki začne proizvajati železne pluge. Kot prva je začela izdelovati železne pluge Srbija, ki je v drugi polovici lanskega leta ustanovila s 30 milijoni dinarjev glavnice delniško družbo Vistad v Valjevu. Družba je po mnogih poskusih na državnem posestvu Dobričevo začela izdelovati tri tipe plugov, ki so najbolj primerni za srbsko zemljo. Družba je izdelala dosedaj že 4000 plugov, ki jih bodo mogli srbski kmetovalci uporabiti že letos. Kako zelo velika je potreba po plugih v Srbiji, se vidi iz naslednjih podatkov. Od 470.000 kmetijskih gospodarstev ima samo polovica železne ali polželezne pluge. Večina ima železne pluge samo srednja in velika posestva. Mala posestva pa so v večini ter je 20.025 gospodarstev z 0,5 ha zemlje, 26.969 z 1 ha, 66.385 z do 2 ha in 176.670 gospodarstev z do 5 ha zemlje. Primanjkuje pa v Srbiji tudi drugih kmetijskih strojev in zato bo začela družba Vistad izdelovati tudi brane, sejalne stroje, grablje in drugo kmetijsko orodje.

Tudi Hrvatska je začela letos izdelovati železne pluge in bo prvih 1000 plugov izdelanih v kratkem.

Manchester v povojni dobi

V Manchesteru razširjeno upanje, da bo po vojni ves svet v navdušenjem kupoval manchesterske izdelke in za vsako ceno, je na glavni letni skupščini družbe Cotton and Rayon Merchants Association bistveno popravil predsednik družbe Carpenter. Izjavil je, da je silno kratkoviden, kdor se danes oklepa visokih cen in standardizacije. Ta ovira bodočnost angleške bombažne industrije. Enak položaj je bil po prvi svetovni vojni in Manchester je moral takrat svojo kratkovidnost zelo drago plačati. Najvažnejše je, da se zagotovi z mednarodnimi pogodbami dohod do surovin, nato pa tudi zagotovljen dohod od odjemnih trgov. Roko v roki s tem prizadevanjem mora iti pametna stabilizacija cen. V ta namen pa je potrebno, da se izdeluje pravo blago po pametnih cenah. Zaradi tega je potrebno, da se delovne metode spremenijo. Sporno vprašanje ni več, če je

preveč tkalcev, predilecev ali trgovcev, temveč glavno vprašanje je, kako se more doseči povečan odjem bombažnih izdelkov.

Pravilnost tega mnenja potrjuje poročila iz Brazilije, ki je bila prej ena najvažnejših odjemalk angleških bombažnih izdelkov. Po računu braziljskih industrijskih krogov se je v l. 1942 izvozilo iz Brazilije za 1 milijardo cruzerov tekstilnih izdelkov ter je pri tem zaslužila braziljska tekstilna industrija skupno z domačo prodajo 80% v njej investiranega kapitala. Konjunkturo braziljske izvozne industrije smatra braziljska vlada za tako zagotovljeno, da namerava uvesti progresivni vojni davek, do čim zahteva industrija, da naj bodo sedanji dobički rezervna za obnovo strojev po vojni. To dokazuje, da tudi braziljska tekstilna industrija ne misli več, da bi ostala odvisna od Manchesterja.

Denarništvo in zavarovalstvo

Novo vodstvo beogradske Priv. agrarne banke

Ministrski predsednik Nedić je imenoval za predsednika upravnega sveta Priv. agrarne banke (ki ima 700 milijonov din delniške glavnice), predsednika Glavne zadružnice zveze in seniorja srbskega zadružništva Mihajla Avramovića, za podpredsednika pa generalnega direktorja Vistada (tovarne za kmetijske stroje v Valjevu) inž. Nikolo Stankovića. Za člane upravnega sveta so bili imenovani: namestnik voditelja kmetijskega načrtnega gospodarstva inž. agrar. Dragoljub Milanović, kmetovalec Jeremija Jeremić in dr. tajnik v ministrstvu za narodno gospodarstvo Svetozar Spanačević. Za predsednika nadzorstva banke je imenoval ministrski predsednik predsednika vinarske zadruge v Srečnem kmetovalca Dimitrija Pavlovića, za člane nadzorstva pa predsednika direkcije za varstvo industrijske lastnine Andrijo Bogdanovića ter rednega profesorja beogradske univerze dr. Tanasija Mirovića. Za vladnega komisarja v banki je bil postavljen ministerial-

ni direktor v finančnem ministertvu dr. Cvetan Lazarević, dosedanj komisar odvetnik Srboljub Todorović pa je bil razrešen svoje dolžnosti.

Pančevaška ljudska banka je po naredbi o srbskem denarništvu prevzela hranilnico v Beli Cerkv. Pančevaška ljudska banka je največji denarni zavod v Banatu in ima svoje podružnice v Bečkerek, Kikindi, Vrscu ter drugih krajih.

315 bolgarskih ljudskih bank je lani doseglo 64,38 milijona levov čistega dobička, in sicer večinoma iz devizno-gospodarskih poslov bank.

Po izkazu švicarske narodne banke z dne 14. VIII. se je njena zlata podloga povečala za 9,8 na 3802,9, njena devizna podloga pa za 1,4 na 70,8 milijona švic. frankov. Zakladna nakazila so padla za 3 na 21,6, obtok bankovcev pa je naraščal za 20,5 na 2609,3 milijona švic. frankov. Kratkoročne obveznosti banke so narasle za 25,3 na 1443,3 milijona švic. fr.

V Romuniji se je ustanovilo v prvem letošnjem polletju 62 novih delniških družb, od teh 54 v Bukarešti, 8 pa v provinci. Vse te družbe imajo 682 milijonov levov glavnice. Nemški kapital je udeležen v dveh podjetjih, italijanski pa v treh družbah. Vsa druga podjetja imajo samo romunski kapital.

Gostilničarski vestnik

Razdeljevanje krompirja in riževe zdrobljenke

Gostilinski obrati, ki izkuhavajo jedila, dobe manjše količine krompirja pri Gostilniški nabavljalni zadrugi. Nakazila dvignite v pisarni Nabavljalne zadruge od 2. do zaključno 7. septembra. Kdor ne bi dvignil krompirja oziroma zdrobljenke v določenem času, mu zapade v korist ostalih.

Sladkor

Za mesec september bo Prevod nakazal gostilniskim obratom sladkor, uvožen iz Češko-Moravskega protektorata. Ker cena sladkorja še ni določena, bo pa ca 5.— lir višja od dosedanje cene, zato Gostilniška nabavljalna zadruga sladkorja ne bo razdeljevala kot običajno prve dni v mesecu. Po informacijah bo Prevod dodelil sladkor okoli 6. septembra, nakar bodo gostilinski obrati o tem takoj obveščeni po »Trgovskem listu« oz. z okrožnico.

Ceniki v hotelskih sobah

Hotelirji in prenočiščarji naj takoj dvignejo sobne cenike v pisarni Sindikata, katere naj vestno

izpolnijo ter nato vrnejo uradu Sindikata radi predložitve Viokemu komisariatu v odobritev. V vseh sobah smejo viseti samo uradno izdani enotni sobni ceniki.

Postavke za kurjavo ni potrebno vnašati v cenik, ker bo prispevek za kurjavo zaradi podražitve stroškov za kurjavo spremenjen. Nujno pa se mora označiti postrežnina, preračunana v lirah, ki se odmeri v prvovrstnih hotelih s 15 odstotki, v vseh ostalih hotelih in prenočiščih z 10%. Istočasno naj vsi omenjeni predložijo uradu Sindikata točen cenik vseh sob z vsemi dajatvami, ki mora biti izobešen v hotelski veži. Tudi ta cenik mora biti odobren od Visokega komisariata. Cenik mora biti pisan s strojem na boljšem papirju. Začasno, do formalne odobritve teh cenikov, naj se vsi poslužujejo odlokov, prejetih od Sindikata o 25% zvišanju dosedanjih sobnih cen. Ti odloki, na katerih so označene že zvišane cene, morajo biti izobešeni v hotelski veži. Vse dosedanje cenike, posebno sobne cenike, morate takoj odstraniti iz sob.

Gospodarske vesti

Hrvatska zavzema v proizvodnji strojev vodilno mesto na svetu in je celo pred USA in Švedsko. Prva tovarna za tanin se je ustanovila na Hrvaškem leta 1883. V začetku se je proizvajal visokovredni tanin predvsem iz hrastovine, sedaj pa se izdeluje tudi iz smrek, kostanjev in celuloze. Večina vse proizvodnje strojev na Hrvaškem je kontrolirana od države.

Srbski kmetijski minister je dobil pooblastilo za zgraditev silosov, ki bodo imeli skupno prostora za 50.000 ton koruze. Državna hipotekarna banka je dala za postavitev teh silosov 120 milijonov din kredita srbski žitni centrali.

Bolgarska direkcija za delo je sporočila vsem inšpektoratom za delo, da se more delovna doba za vojni industriji vsak čas podaljšati od 8 na 10 oziroma od 6 na 8 ur.

Bolgarska vlada je izdala zaradi omejitve kultur rož zakon, ki preprečuje nadaljnje opuščanje gojitve rož. Gojitelji rož pa zahtevajo sedaj zvišanje prodajnih cen ter davčne popuste. Tudi naj bi se izvoz rožnega olja bolje organiziral.

Romunsko državno podtajništvo za ljudsko oskrbo je odredilo, da

je prodaja leče prosta. Vendar pa se sme leča prodajati le po uradno določenih najvišjih cenah.

Romunska družba Rogiter d. d. v Bukarešti je dobila od finančnega ministarstva pooblastilo, da uvozi carine in vseh pristojbin prosto 1500 ton surovin in polfabrikatov proti zavezi, da napravi v šestih mesecih uvoženim količinam surovin primerno število lokomotiv, ki jih mora izvoziti.

Romunska družba za pridobivanje zlata »Mica« je v primeri s prejšnjim letom v prvih mesecih povečala svojo zlato proizvodnjo za 7,62 odstotka. Vso zlato proizvodnjo je dobila Romunska narodna banka.

Velik jez, ki bi zadržal 310 milijonov kubikov vode, nameravajo sezidati na Slovaškem. Jez bi bil četrti največji v Evropi in bi bil gotov leta 1947.

Na Slovaškem se je ustanovilo od 14. marca 1939. do konca 1942. 12 novih lesnih industrij, dve pa sta se razširili. V lesno industrijo se je v tem času investiralo 44,1 milijona Ks, v papirnice in tovarne za lesovino pa 50 milijonov Ks.

Za pospeševanje francoske zunanje trgovine je izdala francoska vlada naredbo, s katero se omogočujejo državni krediti uvoznikom in izvoznikom. Prošnje za dovolitve teh kreditov se morajo vlagati pri Banki za zunanjo trgovino.

TREBAR MATIJA

Ljubljana, Sv. Petra c. 6

Trgovina s čevljarскими potrebščinami

JERAS MAKŠ

LJUBLJANA, Miklošičeva 34

* TELEFON 38-96 *

Naša kuhinja obratuje celodnevno

Izborna vina, pivo, oranžada, kava itd. v gostilni

„Pri Lovcu“

Rimska cesta št. 24 — Telefon 46-95

„PROTEZA“

Ljubljana

Krekov trg št. 10

Izdelujemo umetne roke in noge,

oporne aparate,

ortopedične steznike,

vložke za ploske in žuljave

noge, kilne in trebušne pasovevseh vrst po meri itd.

Brušenje in niklanje kirurških instrumentov

Površniki, dežni plašči

za dame in gospode

FRAN LUKIČ

STRITARJEVA ULICA 9